

Після діагностування пухлини головного або спинного мозку

Пухлини головного та спинного мозку — це скупчення ненормальних клітин усередині головного мозку або хребта. Вони можуть ускладнювати нормальну роботу нервових центрів головного та спинного мозку, які контролюють функціонування решти частин тіла. Якщо вам сказали, що у вас є пухлина головного або спинного мозку, ви, ймовірно, вже проходили сканування та робили біопсію (дослідження, під час якого беруть деяку кількість тканини та перевіряють її на рак). Інші дослідження можуть проводити на ракових клітинах, перевіряючи їх на певні білки й зміни генів («біомаркери»). У вас також можуть бути інші процедури, щоб з'ясувати, чи не поширився цей рак. Ці дослідження допомагають лікарю дізнатися, який у вас тип пухлини головного або спинного мозку, яку стадію вона має та яке лікування могло б допомогти.

Типи пухлин головного або спинного мозку

Ці пухлини називають за частиною головного або спинного мозку, в якій утворилася пухлина. Не всі з них — рак; деякі є доброякісними або не є раковими. Деякі з них мають змішаний тип. Широко розповсюджені типи такі:

- Астроцитома
- Олігодендрогліома
- Епендимома
- Менінгіома
- Медулобластома
- Шваннома чи неврилеммома

Лікування пухлин головного або спинного мозку

Пухлини головного та спинного мозку часто буває важко лікувати. Ваше лікування залежатиме від типу пухлини, її місцезнаходження, розмірів і ступеня злоякісності (як швидко вона росте й поширюється). Варіанти вашого лікування будуть також залежати від результатів досліджень на ракових клітинах, стану вашого здоров'я та ваших персональних уподобань.

Для більшості людей з пухлиною головного або спинного мозку першим видом лікування є хірургічне втручання. Тип використовуваної операції залежить від типу пухлини, її місцезнаходження та розмірів.

Якщо пухлина доброякісна, хірургічна операція може бути єдиним необхідним методом лікування. Якщо потрібне інше лікування, то це може бути опромінення, хіміотерапія та цільова («таргетна») медикаментозна терапія, а також терапія протипухлинними полями («tumor treating fields», TTF) або терапія електричними полями. Вам може знадобитися більше одного виду лікування. Кілька засобів лікування можуть використовуватися для запобігання або зменшення симптомів, пов'язаних із пухлинами головного та спинного мозку. Іноді їх застосовують разом з іншими лікувальними засобами. Ваш лікар допоможе вам вирішити, які засоби лікування є для вас найкращими.

Обов'язково запитайте:

- Який у мене тип пухлини?
- Де знаходиться ця пухлина?
- Наскільки велика ця пухлина? Як швидко вона здатна зростати?
- Як ви вважаєте, яке лікування для мене найкраще?
- Яка мета лікування?
- Чи включатиме лікування операцію?
- Чи може бути видалена вся пухлина? Якщо ні, то чому?
- Чи знадобляться мені також інші види лікування?
- Чи потрібно мені голити голову?

Чого очікувати до та під час лікування

Ваша команда онкологічної допомоги пояснить вам план лікування. До складу цієї команди можуть входити різні лікарі, медсестри та інші медичні працівники, залежно від типу лікування, якого ви потребуєте. Наприклад, якщо вам необхідне опромінення, то ви працюватимете з онкологом-радіологом, щоб дізнатися, чого очікувати до, під час і після терапії. Якщо вам потрібні інші види лікування, ваша команда онкологічної допомоги пояснить, як це проводиться, допоможе до цього підготуватися, простежить за тим, як у вас йдуть справи, та допоможе впоратися з будь-якими побічними ефектами. Щоб побачити, наскільки ефективно ваше лікування, в певний час у вас можуть також проводити аналізи крові, сканування або інші діагностичні дослідження.

Не всі, хто проходить лікування з приводу пухлини головного або спинного мозку, матимуть одні й ті самі побічні ефекти. Наприклад, якщо хірургічна операція неможлива, то людина може отримати лише опромінення. Побічні ефекти цього лікування відрізняються від побічних ефектів хірургічної операції, хіміотерапії або цільової медикаментозної терапії. І люди, які отримують однакове лікування, можуть мати різні побічні ефекти.

Обов'язково запитайте:

- Які побічні ефекти можуть бути у мене, та що я зможу з ними зробити?
- Як ми дізнаємося, що це лікування працює?
- Як часто я буду проходити лікування? Як довго воно триватиме?
- Куди я буду звертатися для отримання лікування? Чи зможу я вести машину?
- Чи зможу я продовжувати займатися своїми звичайними справами, такими як робота й фізичні вправи?
- Чи існують якісь клінічні дослідження, які можуть мені підійти?

Чого очікувати після лікування

Після лікування попросіть свого лікаря-онколога надати вам коротку інформацію про лікування та план подальшого спостереження. Це має назву «план забезпечення виживаності пацієнта». Ваш лікар-онколог співпрацюватиме з вашим сімейним лікарем, щоб допомагати впоратися з побічними ефектами лікування та перевіряти загальний стан вашого здоров'я. Ви будете регулярно проходити діагностичні дослідження, щоб перевіряти, чи не повернувся ваш рак, або чи не з'явилася нова злоякісна пухлина в іншій частині тіла.

Після лікування ви можете зіткнутися зі змінами у своєму організмі. Якщо ви перенесли хірургічну операцію, у вас можуть бути рубці. У вас також може випадати волосся. Деякі види лікування можуть спричинити проблеми з роботою головного мозку. Обов'язково запитайте лікаря, чого очікувати, та дайте йому знати у разі виникнення якихось проблем.

Люди, які мали пухлину головного або спинного мозку, мають ризик виникнення її знову або появи деяких інших типів раку. Навіть якщо після закінчення лікування ви відчуваєтеся добре, важливо запитати свою команду онкологічної допомоги про графік регулярних діагностичних досліджень подальшого спостереження для перевірки, чи не повернувся ваш рак.

У деяких людей рак може не зникнути повністю. Вони можуть продовжувати лікування, і діагностичні дослідження все ще будуть потрібні, щоб бачити, наскільки воно ефективне.

Обов'язково запитайте:

- Де я зможу отримати копію короткої інформації про своє лікування та плану подальшого спостереження?
- Як часто мені потрібно консультуватися зі своєю командою онкологічної допомоги?
- Коли та як мені з ними зв'язуватися?
- Чи потрібні мені будуть діагностичні дослідження, щоб побачити, чи не повернулася моя пухлина, або перевірити наявність проблем через лікування?
- Чи потрібні мені якісь скринінгові дослідження (на кшталт мамографії або колоноскопії) для виявлення інших видів раку на ранній стадії?
- Чи існують якісь пізні або довгострокові побічні ефекти лікування, за якими мені варто стежити?
- Де я зможу знайти свою медичну документацію після лікування?

Залишатися здоровим

Обов'язково повідомте свою команду онкологічної допомоги, якщо які-небудь побічні ефекти лікування не зникають або з'явилися нові симптоми!

Є речі, які ви можете робити, щоб зберегти своє здоров'я під час і після лікування. Відмова від куріння може знизити ймовірність появи у вас іншої злоякісної пухлини. Досягнення й підтримання нормальної ваги, добре харчування, активність та уникання алкоголю також можуть допомогти вам залишатися здоровим і знизити ризик виникнення інших злоякісних пухлин.

Деякі захворювання, що підвищують ризик розвитку пухлин головного та спинного мозку, можуть передаватися у спадок. Іноді проводять генетичне тестування, щоб з'ясувати, чи є у вас такий тип, який може передаватися у спадок. Поговоріть зі своєю командою онкологічної допомоги, щоб дізнатися, чи підходить вам генетичне тестування.

Для отримання додаткової інформації та підтримки, відвідайте веб-сайт Американського онкологічного товариства за адресою cancer.org/ukrainian або зателефонуйте нам за номером **1-800-227-2345**. Ми тут, коли ми вам потрібні!когда нужны вам!

Як розбиратися зі своїми почуттями

Наявність пухлини головного або спинного мозку може зробити вас наляканим, сумним або нервозним. Мати такі почуття — нормально; є способи допомогти вам впоратися з ними.

- Не намагайтеся впоратися зі своїми почуттями самостійно! Говоріть про них, якими б вони не були.
- Відчувати смуток або пригніченість час від часу — це нормально, але якщо ви відчуваєте їх довше кількох днів, повідомте своїй команді онкологічної допомоги.
- Якщо ваш лікар дозволяє, продовжуйте робити те, що вам подобається, наприклад проводити час на свіжому повітрі, ходити в кіно, на спортивні заходи чи просто повечеряти.
- Для виконання таких завдань, як приготування їжі та прибирання, звертайтеся по допомогу.

Можливо, ви захочете звернутися до друзів, сім'ї, релігійних діячів або груп. Консультування також може допомогти. Деякі люди вважають корисним поспілкуватися з тими, хто пройшов через те ж саме. Це може запропонувати група підтримки. Розкажіть своїй команді онкологічної допомоги, як себе почуваєте. Вони допоможуть вам знайти потрібну підтримку.